

deze week
sport

AIMÉ ANTHUENIS INTERVIEW...
LEVENDE JUDOLEGENDE GELLA VANDECAVEYE

“Judo gaf mij een identiteit”

Judo en voetbal met elkaar vergelijken is als het verhaal van appels en peren. De budgetten, het publieke enthousiasme, de waardering voor al dan niet levende legendes. Het scheelt dag en nacht. Vandaag dan toch. In de jaren negentig kenden we met ‘Gella en Ulla’ twee wereldtoppers, die de kranten en journaals probleemloos vulden. Als man van het voetbal trad ik uit mijn vertrouwde habitat, om voor het eerst in deze reeks met een co-ryfee uit een andere sport rond de tafel te zitten: Gella Vandecaveye, babbelwater met een palmares om meer dan u tegen te zeggen.

INTERVIEW: AIMÉ ANTHUENIS
OPGETEKEND DOOR THOMAS ROSSEEL

We wilden de tweevoudige olympische medaillewinnares eigenlijk in de Roulartagebouwen in Roeselare uitnodigen, om haar West-Vlaamse roots alle eer aan te doen. Maar de geboren Kortrijkse bleef net als zoveel West-Vlamingen na haar studies ‘plakken’ in Gent. Om uiteindelijk Oost-Vlaanderen niet meer te verlaten en enkele jaren terug in buurgemeente Melle neer te strijken. Het werd dus ontmoetingsplaats Holiday Inn in Gent, waar we met de nodige cola light en koffie terugblikten op haar unieke carrière.

Neem me eens mee terug in de tijd. Hoe ben je met judo begonnen?

Samen met mijn buurjongens, toen ik acht was, in Zwevegem. Dat was heel toevallig. Het had ook tennis kunnen zijn, of ballet. Ik heb van alles geprobeerd, zelfs voetbal - ik was niet slecht trouwens - en atletiek. Ik liep ook mee in een fanfare, met mijn klarinet. Uiteindelijk ben ik met al mijn hobby's gestopt, behalve met judo. Het gaf mij een identiteit. Mijn ouders waren bovendien content dat ik niet op straat rondhing.

Welk element van judo sprak je zo aan?

Alles. De opwarming, de kracht, de lenigheid, de spelvorm. Het is een balansspelletje en dat beviel me. Ik kon er het beste mijn ei in kwijt. Ik had ook een zeer goede jeugdtrainer en voelde me goed in de judoclub. Toen ik vijftien was, kwam ik Eddy tegen (*Vinckier, die nog steeds samenwerkt met Gella, red.*). Hij was trainer in de judoclub van Hooglede. Onze hoofdtrainer was net overleden. Ik twijfelde zelfs om te stoppen met judo. Maar Eddy werd mijn nieuwe gids en trainer. Hij was voor 66 procent invalide aan zijn rug. Dat was zijn tegenslag, maar dat is mijn geluk gebleken. Zo kon hij zich 24 uur op 24 over mij ontfermen. We

Gella Vandecaveye: “De druk lag heel hoog tijdens mijn carrière.”

zijn geëvolueerd van een talentvolle tiener en goede clubtrainer naar een duo op olympisch niveau. Met alle fases van *trial and error*. Ik ben bijna veertien jaar gestopt, maar we werken nog altijd samen. *He keeps me safe, I keep him young.* (*lacht*) We werken dit jaar dertig jaar samen.

Wat doen jullie tegenwoordig?

Ik ben een kleine zelfstandige. Ik werk als ambasadrice, commercieel uithangbord en PR-gezicht voor talrijke bedrijven, merken en non-profitorganisaties. Ik organiseer teamactiviteiten, motivatie- en coachingssessies, noem maar op. Onder meer vanuit mijn ervaring als topsporter. Ik geef ook lezingen. Ik leer mensen hoe je moet omgaan met stress en tegenslagen. Eddy regelt al mijn contacten en doet de netwerking. Ik doe de uitwerking en afwerking. We zijn perfect complementair.

Vind je dat België zijn vedetten van weleer voldoende koestert?

Goh, Aimé, dat is een discussie waar je nooit je gelijk in kunt halen. Vind ik dat ik genoeg betaald ben geweest tijdens mijn carrière? Neen. Ten opzichte van andere sporten zeker niet. Heb ik genoeg waardering gekregen na mijn carrière? Niet voldoende. Als je daar te lang bij blijft staan, word je gefrustreerd. Met mijn palmares zou ik in Frankrijk of China multimiljonair zijn. Ik zou een postje aan de staat hebben en ik zou nooit meer moeten werken. Maar ik ben een kleine ondernemer, die nog moet werken voor haar brood. En dat vind ik allesbehalve erg. Ik zou trouwens niet op zo'n postje willen vastzitten. Ik doe wat ik wil en ik leef voor mijn vak, met heel veel passie en bezieling. Pas op, Ulla en ikzelf waren destijds echte vedetten en we kregen heel veel aandacht. We werden bijna de kleren van ons lijf gerukt. Dat hoefde ook weer niet. (*lacht*) Maar dat was de impact van onze sport in die tijd. Tegelijk lag de druk ook heel hoog. Als ik naar huis kwam met een bronzen medaille, dan was dat ‘slechts brons’. Nu is dat: ‘wauw, brons’.

Judo maakte vorig jaar een slechte beurt met meldingen van grensoverschrijdend gedrag door een trainer. Hoe heb jij dat beleefd?

Het judo heeft in een week tijd bijzonder veel imagoschade opgelopen. De sport kwam in het oog van de storm terecht en de judofederatie deed niets. Had de federatie op dag één die trainer aan

de kant geschoven, dan was de schade zo groot niet geweest. Pas na een maand is hij ontslagen. ‘Waar is jullie ruggengraat en daadkracht?’ heb ik toen gezegd.

Ben je zelf als judoka ooit in zo'n situatie beland?

Ik heb eens meegemaakt dat er een man zijn hand op mijn bil legde. Ik legde hem vervolgens terug op zijn eigen bil. Ik dacht ‘manneke, als je dat nog één keer doet is dat een hand te weinig om je gezicht te beschermen’. Het is niet meer gebeurd. Mijn reactie zei genoeg. Judo is een contactsport. ‘De’ grens bestaat niet. Wat de een niet erg vindt, is dat wel voor de ander. In judo rol je over de grond tegen elkaar. Je grijpt eens verkeerd een borst of in het kruis maar dat gaat snel gepaard met een ‘oei, sorry, dat was niet de bedoeling’ en je doet verder. In een contactsport hoor je ook af en toe wat schunnig taalgebruik. Maar je kweekt een olifantenvet. Je mag niet te gevoelig zijn of met te lange tenen in topsport stappen. Dan bereik je die top niet. Dat neemt niet weg dat het hele #MeToo-gebeuren een goede zaak is, zolang het niet uit de context gerukt wordt. Die dingen mogen niet meer worden doodgezwegen.

“Als tiener heb ik getwijfeld om te stoppen met judo.”

Je nam recent je mama in huis. Hoe ging dat?

Ik ben in 2009 voor een jaar op wereldreis geweest. Mijn mama heeft daar toen enorm van afgezien. Ik heb zelfs haar zeventigste verjaardag gemist. Bij mijn aankomst op Zaventem zei ze, met een vermanend vingertje: ‘en nu blijf je thuis, zolang ik leef’. Daar is de kiem gelegd en deed ik de belofte om op een dag voor haar te zorgen. Ik wou haar niet in een rusthuis stoppen. Er is geen betere plek voor een moeder om opgevangen te worden dan bij haar dochter.

Verloopt het vlot, na enkele weken samen-hokken?

Absoluut. Alles verloopt erg vlot en soepel, zonder strikte afspraken. We hebben ook elk onze privéruimtes. Is er eens een onenigheid, dan kan ik zeggen: ‘moeke, nu efkes niet’. Ze begrijpt dat ik een job heb met onregelmatige uren, en dat ik eens moe kan zijn. We hebben dat goed voorbereid. Mijn mama heeft wel haar vertrouwde omgeving moeten achterlaten. Ze woonde in Spiere-Helkijn (*in het zuiden van West-Vlaanderen tegen Henegouwen, red.*). Dat was dus een grote stap voor haar. Maar ze kan nog haar plan trekken en keert af en toe terug met de wagen. Ze houdt ook van haar zelfstandigheid en vrijheid. Maar het is fijn om nog de goeie jaren samen te kunnen doorbrengen. Er zullen wellicht ook nog jaren komen waarbij ze gezondheidsproblemen zal krijgen. Dan zal dat wel intensiever worden voor mij, maar dat zien we dan wel weer. ■

www.gella.be

“In een contactsport hoor je wel eens wat schunnig taalgebruik.”